

Studentexamen i Nicaragua

Studentexamen i Nicaragua

Den dag då jag gick över scenen i gymnastiksalen i Idaho, USA, för att ta emot mitt gymnasiediplom var jag omgiven av spökerna av mina barndomsvänner som inte tog studenten tillsammans med mig. Min offentliga skola i norra Idaho var stor ? vi var nästan 300 som tog examen ? men många av mina vänner hade hoppat av. Många var redan föräldrar, andra hade heltidsjobb, några hade slutat skolan efter upprepade sammandrabbningar med rektorn och polisen. En del hade inget stöd från sina familjer, men *ingen* av dem hade stöd från USAs offentliga skolsystem.

I dag är jag stolt över att veta att mina döttrar och deras generation av nicaraguanska ungdomar har fullt stöd från det offentliga skolsystemet och den nicaraguanska regeringen.

Den här veckan var vår 17-åriga dotter Eibhlín [*irisk variant av namnet Evelyn, uttalas ungefär likadant, ö.a.*] en av två elever som tog examen med hedersbetyg och talade vid ceremonin Examensbonus på sin gymnasieskola, där utbildningsministeriet gav varje elev en check på 1 000 córdobas, nästan 30 US dollar, till varje elev. I mer än tio år har den sandinistiska regeringen delat ut denna särskilda bonus till dem som tagit examen från gymnasiet. Checkarna är utställda till eleverna ? de måste ha med sig sitt ID-kort (utfärdas vid 16 års ålder i Nicaragua) för att kunna skriva under och få checken. Det är en dag av "vuxenblivande" ? för många är det första gången de ska skriva under ett dokument som måste överensstämma med signaturen på deras ID-kort. För de flesta är det första gången de ska lösa in en check i sitt eget namn.

"Var snälla och öva på att skriva under!" ropar utbildningsministeriets tjänsteman som övervakar processen på Eibhlíns skola. "Ni måste skriva under inne i rutan, så skriv noggrant." Alla vuxna är snälla, hjälper barnen att öva och förklarar processen för dem.

"Det är ingen brådska, ta ett djupt andetag och var inte nervös."

"Om du har problem med att skriva under checken på banken kan du komma in på kontoret, så utfärdar vi en ny check åt dig."

När jag lyssnar på alla som pratar, trängs för att ta bilder, kramas ... får jag en tydlig bild av ett Nicaragua som kollektivt stöder sina ungdomar och kärleksfullt lyfter upp dem.

Examensbonus kan låta som ett litet program, men det är det definitivt inte: i år går cirka 63 000 ungdomar ut gymnasiet. Bara logistiken med att utfärda och leverera så många checkar till alla landets hörn är svårbegriplig ? men denna bonus representerar också en investering i Nicaraguas ungdomar på 1,75 miljoner US dollar, och det är bara ett av de många program som har stöttat

ungdomar sedan FSLN kom tillbaka till makten 2007. Faktum är att dessa program har varit så effektiva att det nu finns en märkbar avsaknad av gängaktivitet och brottslighet på gatorna.

Skillnaden mellan idag och för bara fem år sedan i Ciudad Sandino och Managua är så påtaglig att den har blivit ett vanligt samtalsämne bland nicaraguaner som bor i stadsdelar där gängslagsmål tidigare ofta förekom. Enligt FN är Nicaragua det säkraste landet i Centralamerika och har inte haft problem med internationella gäng och drokarteller som sina grannländer. Även före 2007 var Nicaraguas gäng små grannskapsgäng och det var vanligt att gängmedlemmar "åldras ut"; om de inte dödades eller fängslades skulle de så småningom lämna gänget för att bosätta sig och bilda familj. Skillnaden nu tycks vara att det inte längre finns någon ny generation av brottslingar i grannskapet som kan ersätta de åldrande gängmedlemmarna, vilket leder till att själva gängen försvinner. I grannskapen är man överens om att denna förändring beror på den sandinistiska regeringens program riktade till ungdomar under de senaste 15 åren:

- gratis offentlig utbildning ända från förskolan
- gratis lunch för 1,2 miljoner skolbarn varje dag
- lördagsskolor, vilket gör det möjligt för elever på landsbygden och icke-traditionella elever att gå i skolan endast en dag i veckan och ta examen på samma tid som elever som går i skolan varje vardag
- snabbare gymnasieprogram på helgerna för icke-traditionella elever som hoppat av den vanliga skolan
- tusentals kostnadsfria yrkesutbildningar tillgängliga runt om i landet
- gratis universitet ? andelen nicaraguaner med universitetsexamen har ökat från 9 procent till 19 procent på bara 15 år
- offentliga parker ? 772 parker har anlagts sedan 2006
- tillgång till internet ? 207 gratis Wifi-zoner i parker plus fiber installerade överallt där det finns tillgång till elnätet (nu 99 procent av landet)
- 1 340 idrottsanläggningar har byggts
- 153 kulturcentra med gratis konst-, dans-, musik- och idrottskurser i varje kommun
- program för förebyggande och ingripande av polisen i samhället för ungdomar i riskzonen, inklusive familjerådgivning, missbrukarrådgivning, våldsprevention, gymnasieklasser, idrott och företagsutbildning som inkluderar polisens direktinvesteringar i företag som startats av ungdomar.
- gratis familjeplanering genom Nicaraguas allmänna kostnadsfria hälsovårdssystem.

Det finns helt enkelt så många möjligheter för ungdomar nu att det varken är nödvändigt eller attraktivt för Nicaraguas unga män att gå med i ett gäng.

På samma sätt är tidigt moderskap inte längre det bästa alternativet för de flesta nicaraguanska flickor, vilket det varit i generationer. Fram till nyligen hade Nicaragua den högsta graviditetsfrekvensen bland tonåringar i regionen. Nu får de flesta nicaraguanska kvinnor sitt första barn när de är 27 år gamla, och Nicaragua ligger på första plats i världen när det gäller utbildningsnivå för kvinnor och flickor. De unga kvinnor som blir gravida har nu många alternativ för att fortsätta sin utbildning samtidigt som de uppfostrar sitt barn.

Ungdomar i Nicaragua står fortfarande inför många utmaningar ? precis som i min gymnasieskola är det inte alla av Eibhlíns vänner som har stöd av sina familjer ? en del bor själva och måste arbeta, en del har föräldrar med missbruksproblem eller tar hand om familjemedlemmar som är allvarligt sjuka. För dessa elever bidrar de olika alternativ som står till buds till att göra det möjligt att fortsätta studera trots svårigheter, och examensbonusen bidrar till att uppmuntra dem att ta sin examen. Vissa elever kommer att använda pengarna för att hjälpa till med kostnaderna för sin examen. På Eibhlíns skola hyr de klänningar, delar på kostnaderna för att dekorera auditoriet och köper tårta och läsk för att fira. Vissa elever kommer att använda pengarna för att betala för transport, kopior och extra lektioner för att klara inträdesproven till universitetet.

När Eibhlín och hennes klasskamrater går över scenen för att ta emot sina diplom nästa vecka kommer de inte att vara omgivna av spöken från avhoppade klasskamrater som jag var. Det är glädjande för mig att veta att oavsett vilken väg de väljer att gå kommer de att få stöd inte bara av sina nära och kära, utan också av landets institutioner och offentliga politik.

Becca Renk, Alliance for global justice 221201

/cv

[NicaNotes: The Graduates](#)

Becca Renk är ursprungligen från USA men har bott och arbetat i Nicaragua sedan 2001 med Jubilee House Community och dess projekt Center for Development in Central America. Hon och hennes man Paul har två döttrar som har studerat i Nicaraguas offentliga skolor i 15 år.

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg **40 54 11 – 0**

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap
(150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande)
– samma swish/pg som ovan